

Katoliški glas

Settimanale - Spedizione in abbonamento postale - Gruppo I°/70% - Autorizzazione DCSP/II/40509/91/5681/102/88/BU DEL 12.11.1991
 Redazione - Uredništvo: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorizia - Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 0481/536978 - Poštni t/rn 11234499
 Poduredništvo: 34133 Trst - Trieste - ul. Donizetti, 3 - Tel. 040/370846 - Fax 040/633307

TAXE PERÇUE	GORIZIA
TASSA RISCOSSA	ITALY

NAŠ UVODNIK

Se Slovenci izoliramo?

Takega mnenja je namreč novi tržaški pokrajinski tajnik Demokratične stranke levice prof. Stelio Spadaro. V intervjuju za Primorski dnevnik 7. julija je Spadaro med drugim izjavil, da skrbijo nekatere težnje po izolaciji, ki si tirajo pot med Slovenci v Italiji. To je po njegovem mnenju negativno, saj bi izolacija koristila le tržaškemu desničarskemu krogu, zmanjšala bi vlogo in težo Slovencev, ki se morajo tako za svoje pravice boriti ramo ob rami z italijanskimi demokrati.

Kako naj se Slovenci odpremo in kako naj sodelujemo z italijanskimi demokrati, potem ko že dolgo časa našo manjšino zavračajo z vseh strani, ni jasno. Ko te namreč vsi bijejo po glavi, je pač naravno, da nimaš prevelike volje do stikov z njimi. Tudi demokratični del italijanskega Trsta je tu padel na izpitu, ko je na zadnjih pokrajinskih volitvah propadla možnost, da bi bila tudi stranka Slovenske skupnosti polnopravno prisotna v kartelu Zavezništva za Trst. Slovensko stranko so namreč zavrnili ravno zaradi njenega slovenskega značaja.

Lahko pa bi se tu vprašali, ali se Slovenci res zapiramo. Pravilnejša bi bila trditev, da je večina izolirala manjšino. Slovenci hočemo biti samo to, kar smo. To je čisto normalno in naravno. Vendar ravno ta normalnost in naravnost marsikomu nista pogodu in se zato skuša vse, kar ima slovenski predznak, zamolčati in osamiti. Premostiti pregrade je tako naloga predvsem italijanskih demokratov in vseh tistih naših italijanskih sodržavljanov, ki »dobro v srcu mislijo«. Slednji morajo sprejeti Slovence take, kot smo, in ne take, kot bi oni hoteli, da smo. Torej nas morajo sprejeti, tudi če mislimo nastopati javno in samostojno. To je nujen predpogoj za iskren in stvaren dialog med različnimi komponentami Trsta in naših krajev nasploh. Kompromisarstvo z desničarstvom (čeprav zamaskiranim) in polovičarstvo ne bo sta pripeljala nikamor.

Ivan Žerjal

Hinavski napad ameriških helikopterjev v Mogadišu

Ameriška »pomoč« v Somaliji se stopnjuje. Ponovno registriramo hud napad s helikopterji na poslopje, v katerem so se sestali pripadniki Aididove skupine. Med kakimi 80 žrtvami je tudi nekaj civilistov, med katerimi ženske in otroci.

Namesto obnovitve dialoga, napad. Maščevanje razjarjene množice je prišlo takoj, ubiti so bili štirje častniki: sovraštvo rodi novo sovraštvo in maščevanje.

Tako ravnanje gotovo ne bo rešilo somalskega problema.

Upravičen protest upokojevcv

Upokojenci ali točneje rečeno njih sindikati so šli na ulice, da bi prišli do izboljšanja svojega stanja; »Upokojenci si prizadevamo za izboljšanje socialnega skrbstva, zdravstva in odpravo stanovanjskih težav«, to je bilo geslo protesta.

V Italiji je sedaj 22% upokojevcv, čigar letni dohodek je pod mejo človeka vredne in dostojanstvene življenjske ravni. Kako naj nekateri upokojenci živijo s tako pokojnino? Ne pozabimo, da so prav ti ljudje polnili državne blagajne, a ta denar se je razgubil z razsipavanjem.

Razni primanjkljaji naj pridejo na njihov račun?

Posebno priporočilo

Poletje je že tu in za veliko ljudi je čas počitnic, potovanja, srečanj.

Tudi med našimi bralci bo marsikdo šel na pot, bo doživel ali videl kaj zanimivega.

Lahko bi bilo zanimivo za nas vse, zato priporočamo kakšno zanimivo fotografijo ali opis dogodka ali doživetja.

Radi bomo objavili. Priporočamo se.

... S tem slovenska Cerkev potrjuje, da je ostala, kar je v vsej naši zgodovini bila: ljudska Cerkev.

Človeku je, ko da je zapisal opolzko, ko je zapisal »ljudski«, saj ga v slovarju ni pridevnika, ki bi ga bil komunizem bolj onesnažil, kot je ta. Ljudska vstaja, ljudska pravica, ljudska armada, ljudska republika, ljudska umetnost - kaj vse ni bilo »ljudsko« v nepozabnem petdesetletju! Samo Cerkev ne. Kot jedro reakcije in zaveznic buržoazije je bila nepopravljivo »protiljudska«.

Neskončno in kristalno ljudska je bila samo ona, Partija, za zidovi svojih zastraženih vil in za okopi svojih privilegijev: s kulminacijo ljudskosti pri bivšem ključavničarju, ki je razpolagal z enaindvajsetimi rezidencami.

Toda vse mine na tem minljivem svetu, minilo je tudi tisto fevdalstvo, našemljeno v ljudskost, in resnična ljudskost je ostala tam, kjer je zmeraj bila: pri Cerkvi...

Alojz Rebula

Suša v naravi - suša v človeku

Vroči dnevi, velika suša, v zemlji zevajo razpoke.

Kmetje se pritožujejo, televizija in radio poročata o gozdnih požarih.

Prva posledica tega stanja: dviga se cena zelenjave in sadja z običajnim izgovorom: saj vidite, kakšna suša. Sadje in zelenjava pa prihajata redno kot doslej iz različnih krajev.

Suša v naravi, ki nekako ponazarja sušo v človeku.

Poslušaj nekatere pogovore: so tako banalni, lahko rečemo že »voden«, ker posnemajo podobe in izraze, ki jih slišimo po raznih televizijskih oddajah. O teh puhlih pogovorih nam lahko veliko povejo tisti, ki so v kavarnah, gostilnah in trgovinah na drugi strani postrežne mize.

Takim banalnim pogovorom smo priča vsak dan.

Ne zahtevam, da bomo vsi »intelektualci«, tudi pogovor mora biti kdaj sproščen, toda čedalje pogosteje opažamo, kako mediji (tv, radio, tisk) vplivajo na človeka, kakor nekateri hočejo.

Stari latinski pregovor pravi: *Vulgus vult decipi* - ljudje hočejo biti osleparjeni. In prav ti zvesto sledijo televizijskim oddajam, ki jih danes lahko označimo kot programe za v smetnjak; in spet ti radi listajo revije polne slik in banalnosti, tu pa tam povohajo kak dnevnik (po večini italijanskega), potem pa delijo desno in levo sodbe o politiki, športu, gospodarstvu, veri, Cerkvi itd.

To pišem, da ne boš tudi ti tak ali taka.

Že zaradi sebe moramo dajati več pažnje izobrazbi. Tv ima tudi dobre sporede, časopisi imajo tudi dobre članke, prav tako revije. Na splošno naš slovenski tisk ni za v smeti.

Slovenci smo bili načitan narod, od Mohorjevih knjig dalje, sedaj pa, ko je stopila med nas tuja učenost, tudi mi čedalje bolj popuščamo.

Narod brez minimalne kulturne podlage postane narod revežev. Pri tem ne skrivajmo se za izgovorom: veliko jih je takih. Prizadevajmo si za svojo osebno kulturno rast, da ne bo tudi v nas suše.

Cena dela in stiskanje pasu

Poleg velikih političnih preobratov je v zadnjih treh letih nastala tudi globoka vsestranska ekonomska kriza. Tej krizi se niso izognile niti industrijsko najbolj razvite države, kot so Združene države Amerike, Anglija, Nemčija in Italija. Najbolj značilne posledice te krize so: padanje produktivnosti, zmanjšanje izvoza, povečanje brezposelnosti, nižji zasluzki in zmanjšanje kupne vrednosti plač kot posledica inflacije.

V tem političnem in ekonomskem pretresu so se zaostriili odnosi med delodajalci in odvisnimi delavci. Tudi vpliv in pogajalska moč sindikalnih organizacij sta se znatno zmanjšala, kar je bilo zlasti pri nas v Italiji precej razvidno. Najbolj otipljivi dokazi za to so naslednja dejstva: odprava premične lestvice za draginjstvo doklado v juliju leta 1992, zastoj obnovitve delovnih pogojev bodisi v javnih službah bodisi v privatnem sektorju. Te odločitve so dejansko pomenile zamrzitev plač in znižanje njih kupne vrednosti zaradi inflacije. K stiskanju pasu pa so v veliki meri pripomogli tudi vladni ukrepi Amatove vlade v klestenju javnih storitev, zlasti v zdravstvu in pokojninah, in v povišanju raznih davkov.

Pri vsem tem so bile sindikalne organizacije nemočne in so morale tok dogodkov sprejemati pasivno.

Da bi izšli iz tega začaranega kroga in da bi vsaj delno v bodoče rešili kupno vrednost plač in da bi na kak način zajezili naraščajočo brezposelnost, so bila potrebna dolgotrajna trda pogajanja med delodajalci in delavskimi sindikati, s kompromisnimi posegi vlade pri samem dogovaranju. Sad teh pogajanj je načelni sporazum o ceni dela, dosežen v začetku julija, čigar smernice naj bi veljale za bodoče delovne pogodbe in za ekonomsko programiranje v prihodnjih letih.

Glavne značilnosti tega sporazuma so sledeče:

— predvideno je dvoje vrst pogodb:

splošne vsedrjavne in dopolnilne podjetniške;

— normativni del pogodb bo veljal štiri leta, ekonomski del (plače) pa dve leti;

— podjetniške pogodbe bodo vezane na storilnost in na kakovost dela ter na splošno gospodarsko »zdravje« podjetij;

— delovne pogodbe bodo vezane na vnaprej programirano letno inflacijo;

— če bi se vsedrjavna delovna pogodba ne bila obnovila v predvidenem roku, bi se tri mesece po njeni zapadlosti plače avtomatično povišale za 30 odstotkov programirane letne inflacije, šest mesecev po njeni zapadlosti pa za 50 odstotkov.

Dogovor predvideva tudi možnostčasne zaposlitve specializirane delovne sile na nekaterih področjih in pa druge smernice za zaposlovanje, za poklicno usposabljanje (zlasti mladih), ter za raziskovalno delo in za tehnološko posodabljanje podjetij.

Pred dokončnim podpisom dogovora sta predvidena posvetovanje z delavci v podjetjih in nova odobritev sporazuma.

Mnenja o okvirnem sporazumu o ceni dela so precej deljena. Delodajalci ga v glavnem odobravajo. Večina sindikalnih voditeljev meni, da bodo delavske organizacije zopet pridobile izgubljeni vpliv in možnost soodločanja pri ekonomskih procesih in pri obrambi delavskih pravic.

Ker pa je v sporazumu samem še veliko nedorečenega in nejasnega, obstaja tudi mnenje, da bodo odvisni delavci, kot šibkejši člen, še nadaljno izigrani. Neki sindikalist je v tem smislu sporazum imenoval »samomorilska pogodba«, ki bo dokončno pokopala premično lestvico draginjske doklade.

Bodočnost bo pokazala, če bo dogovor res vsaj delno zaustavil do sedaj padajočo kupno moč plač, znižal brezposelnost in inflacijo.

Ivan Buzečan

Delavci škedenjske železarne protestirajo zaradi negotove bodočnosti podjetja

Sveti oče na počitnicah

Sveti oče si je privoščil deset dni počitnic. Preživljal jih je v kraju Lorenzago. Izkoristil jih je za dolge sprehode med gozdovi. Uradno srečanje z ljudmi je bilo samo pri nedeljski maši 11. julija v S. Stefano di Cadore. Prisotnih je bilo nekaj tisoč ljudi. V govoru je zelo poudaril skrb za varstvo narave.

Preden je zapustil Vatikan, pa je bil na zdravniškem pregledu v kliniki Gemelli, kjer je bil pred enim letom operiran. Pregled s »tacom« se je končal v dveh urah. Poročila pravi, da je zdravje dobro.

Dva primera izredne solidarnosti

O enem poroču Famiglia Cristiana. Javier Miranda iz Peruja se je dal preslepiti in dal posredniku vse prihranke, ker ga čaka v Italiji stalno delo. Prišel je v Italijo z ženo, doma pa pustil štiri otroke pri sorodnikih. Dela seveda ni bilo. Delal je na »črno« brez vsakih pravic in pogosto izkoriščen. Zadela pa ga je še hujša nesreča, ker je žena zbolela za levkemijo. Pred smrtjo je želela še enkrat videti svoje otroke. Mož je šel na upravo Famiglie Cristiane in opisal svojo nesrečo. Revija je objavila prošnjo za denarno pomoč, da bi otroci lahko prišli obiskat umirajočo mater. Odziv je bil velik. Denar je bil takoj zbran. V nedeljo, 27. junija, je prišlo v bolnico do ganljivega srečanja otrok z materjo. Za družino se je našla tudi možnost, da bo lahko ostala v Italiji. Dobrota je zmagala.

O drugem primeru poročila tednik Družina. Triletni Mitja Kočevar iz Radeč mora na izredno zahtevno operacijo v London. Stroški samo za operacijo znašajo 40.000 DM (skoraj 40 milijonov lir) in potem še stroški za bivanje v Londonu. Družina sama ni bila zmožna kriti tako veli-

kih izdatkov. Tednik Družina je 9. maja opisal primer in prosil za pomoč. Odziv je bil izreden. Do 15. junija se je zbralo darov za sedem milijonov tolarjev, kar je približno 90 milijonov lir. Darovi so prihajali tudi iz Avstrije, Nemčije, Kanade, Avstralije.

Prihodno nedeljo, 18. julija, bo mali Mitja z mamo odpotoval v London in čez tri dni bo operiran. Vodstvo Slovenske Karitas pravi, da se še nikoli ni zbralo v tako kratkem času toliko pomoči. Vse priznanje do brotnikom!

Hrvaški novomašniki

Glas koncila objavlja fotografije letošnjih hrvaških novomašnikov; štirinajst jih je.

V okolici Zagreba so začeli graditi Center za otroke, žrtve vojne. Pri polaganju temeljnega kamna je goste pozdravila Jelena Brajša, ki je predsednica hrvaškega Caritas in nečakinja pok. Stojana Brajša.

V Zagrebu so začeli proces za proglasitev blaženega kardinala Alojzija Stepinca. Tiskali so tudi poštno znamke s sliko pokojnega kardinala.

Romanje treh dežel 1993 v Žabnicah

Videmska nadškofija je letos gostiteljica. Romanje se je ponovilo že desetkrat. Prvo je bilo leta 1982. Dan romanja je vedno isti: sobota po prazniku Marijinega vnebovzvetja - letos 21. avgusta.

Letošnje romarsko srečanje bo v Žabnicah pod Sv. Višarjami. Večjezično bogoslužje s škofi treh dežel (Furlanije, Slovenije in Koroške) se bo začelo ob 10.30.

MAŠA NA SV. GORI

Ob nedeljah in praznikih:
ob 8., 10. in 16. uri.
Ob delavniku:
ob 8. in 16. uri.

Ženska v današnjem času

Današnja družba nalaga ženski odgovornejšo nalogo kot pred petdesetimi leti.

Možnosti uveljavitve so bile nekoč teže dosegljive kot danes. Ženska se je lahko zaposlila v šolstvu — seveda če je bila izobražena — v kmetijstvu, v industriji in v terciarnem sektorju; zaposlitev izven doma je največkrat narekovala gola potreba po preživetju in ne prosta izbira ženske.

Rojstvo otrok ni bilo načrtovano, temveč se je rodilo toliko otrok, kolikor jih je Bog dal, in ostali so v življenju le najbolj odporni in zdravi.

Družine so bile številne in se niso cepile v majhna jedra: v veliki hiši s starimi starši, ki so vzbujali spoštovanje ob pogledu samem, so živeli starejši sin z ženo in otroki ter neporočene tete.

Ukazom se ni ugovarjalo, temveč se jih je spoštovalo.

Potem so prišli Spook, Reed in drugi, kateri so nas poučili, da otrok ne smemo grajati, niti ne našeškati, temveč da moramo ugoditi vsem njihovim zahtevam.

Ženska dokončno zavrne svojo vlogo zgolj matere-žene, da bi v okviru zaposlitve postala enaka moškemu, z vsemi vrlinami, dolžnostmi in zadoščenji.

Negotovosti pa se pojavijo, ko se rodijo otroci in skupaj z njimi v nas želja, da bi jim posredovali gotovost, da so ljubljene in da jim stojimo ob strani, moralne vrednote, vzgojo. Vse to se v otroku oblikuje v zgodnjem otroštvu, medtem ko jih pa mi prepuščamo dedom, otroškim jasljam ali varuškam. Vse odlične osebe, katerim gre vse spoštovanje, toda niso mama, s katero je otrok vzpostavil skrivnostni dialog preko tipa, voha, okusa, vida in sluha.

Dedki so božji dar, saj s svojo prisotnostjo in ljubeznijo dopolnjujejo delo staršev, nadomestiti pa jih ne morejo.

Večkrat pozabljamo, da bodo otroci, ki preživijo cel dan z dedki, vzgojeni z miselnostjo prejšnje generacije in z nezavestno popustljivostjo in ob nezadostni fizični moči za reševanje zahtev in težav mladega življenja.

Vsi mi potrebujemo opore in zgle-da. In čeprav se časi spreminjajo in z njimi navade in običaji, ostaja družina še vedno osrednje gibalno, ki zagotavlja psihično, moralno in čustveno ravnovesje v otroku, ki raste ob materi in očetu, ki mu darujeta svojo ljubezen in svojo prisotnost, po svobodni izbiri.

Mladina je danes prepričana, da je za družino osnovnega pomena vključitev v svet dela.

Pogovarjala sem se s številnimi materami — mladimi in manj mladimi. S tistimi, ki še vzgajajo otroke, in tistimi, ki že pobirajo sadove: zrele, kisle, gnile.

Veliko laže je se ozirati po prehojeni poti, kakor pa dnevno izbirati pravo pot.

Vsaki ženi želim — katerokoli že življenjsko pot bo izbrala zase, za svoje otroke, če bo izbrala nalogo matere in žene v najpomembnejšem obdobju za rast svojega otroka ali pa ga bo zaupala izkušenim in ljubečim osebam — da bi izbrala, kar je po njenem za tisto družino, v tistem trenutku in v tistih okoliščinah pravilno.

ŽIVIMO S CERKVIJO!

Sv. Bonaventura

15. julija

Bonaventura, čigar god praznujemo 15. julija, se je rodil v kraju Bagnorea pri Viterbu (danes Bagnoregio) okoli leta 1218. Svoje študije je zaključil v Parizu in z dvajsetimi leti je stopil v redovno družbo frančiškanov. Bil je profesor v Parizu in leta 1260 je bil izvoljen za vrhovnega predstojnika frančiškanov. To službo je opravljal do leta 1273. V maju istega leta ga je papež Gregor X. poklical v Rim, da bi sodeloval pri pripravi na 2. vesoljni cerkveni zbor v Lyonu v Franciji (XIV. koncil). Istočasno je bil imenovan za škofa in kardinala.

Bonaventura je to pripravo resno vzel in se je koncila, ki se je začel 7. maja 1274, tudi udeležil. A moči so mu odpovedale in je v noči med 14. in 15. julijem 1274 umrl.

Bonaventura je bil odličen in svet redovnik, preudaren predstojnik, sloveč govornik in poleg sv. Tomaža Akvinskega najuglednejši teolog visoke sholastike. S sv. Tomažem sta bila velika prijatelja in oba se medsebojno dopolnjujeta. Tomaž je bil veliki učitelj teologije, Bonaventura pa je prevedel visoko teologijo v praktično življenje. Tomaž razsvetljuje razum, Bonaventura ogreva srce, Tomaž razglablja, Bonaventura pa spaja in ureja, Tomaž sledi Aristotelu, Bonaventura je čudovit učenec sv. Avgušтина.

Kot vrhovni predstojnik frančiškanskega reda je dokončno uredil upravo reda in postavil meje posameznim provincam. Začrtal je jasno

pot, ki naj se je drže redovni bratje, da bodo mogli dobro opraviti delo, ki ga jim je poverila Cerkev. (Glej: Leto svetnikov III).

Za svetnika ga je razglasil papež Sikst IV. 14. aprila 1482. Papež Sikst V. pa ga je leta 1587 razglasil za cerkvenega učitelja. Bonaventura je sicer veliko napisal, ni pa zapustil posebne sistema kakor Tomaž Akvinski. Vendar je s svojo mistiko v svojih spisih vplival na vso zapadno teologijo.

Gregor X. je tudi sv. Tomaža poklical, naj sodeluje na cerkvenem zboru v Lyonu. A Tomaž do Lyona ni prišel, ker je umrl med potjo 7. marca 1274 v cistercijskem samostanu Fossanova.

I.šk.

Olajšave za žičnico na Sv. Višarje

Po dosedanjih poročilih je letošnji obisk Svetih Višarij zelo dober. Obisk pospešuje tudi uprava žičnice s svojimi popusti.

Povratna karta za posameznike stane 18.000 lir. Cena se zniža na 12.000 lir za duhovnike, redovnike, otroke do 15. leta in za ljudi starejše nad 60 let.

Tudi pri skupinskih vozovnicah je razlika. Redna cena je 15.000 lir, za otroke in ljudi nad 60 let pa samo 10.000 lir.

Žičnica obratuje ob delavnikih od 9. do 17. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 8. do 18. ure.

Dva biseromašnika v Benečiji

V tem mesecu obhajata 60-letnico nove maše dva beneška duhovnika, to sta msgr. Paskval Guion in msgr. Valentin (Zdravko) Birtig. Oba sta rojena leta 1909 in posvečena leta 1933 v Vidmu.

Paskval Guion je od leta 1938 župnik v vasi Matajur. Ko je prišel v župnijo, je ta štela 600 duš, danes jih je komaj 200, ker so se po zadnji vojni ljudje izseljevali posebno v Francijo in Belgijo, saj doma ni bilo zasluzka. Vsa ta leta je ostal zvest dušni pastir svojega ljudstva, tudi za časa fašizma in potem med vojno, ko so se pod Matajurjem potepali partizani in Nemci ter fašisti, ki so partizane lovili. O tistih letih je rekel: »Samo od sebe je prišlo, da smo duhovniki v težkih momentih gledali rešiti in pomagati vsem ljudem.«

Za zasluge je prejel čast monsignorja.

Valentin Birtig je sedaj kanonik čedadjskega kapitlja in stanuje v Čedadu, prej je bil za dušnega pastirja v Dreki. Poznan je tudi kot pesnik. Oba biseromašnika sta trdna beneška duhovnika, ki sta v vseh časih in v vseh razmerah ostala zvesta dvema vrednotama: veri in slovenski narodni zavesti.

Na praznik apostolov Petra in Pavla sta v cerkvi v Špetru Slovenov sodelovala z nadškofom Battistijem in drugimi duhovniki, ki so se zbrali za proslavo 800-letnice špeterske cerkve in župnije.

Videmski nadškof msgr. Alfredo Battisti in dva biseromašnika msgr. P. Gujon (levo) in msgr. V. Birtig (desno)

Duhovna razsežnost Postojnske jame

Bogoslužje je vodil postojniški dekan Vladko Pirih (foto Jože Zadravec)

Že lani na binško nedeljo popoldne kakor tudi letos na isti praznik je bila v Postojnski jami — v Koncertni dvorani — sveta maša. Tako je spet vzpostavljena tradicija, prekinjena leta 1936. Lani je dogodek snemala TV Slovenija za program Obzorje duha, letos je bilo snemanje za potrebe jame. Udeležba vernikov je bila okrog 600, letos menda več. Obkrat je prepeval deklški cerkveni pevski zbor Postojna. Odveč je spomniti na čudovito naravno akustiko; najvišja točka oboka dvorane je 46 m; ni potrebna nobena ozvočitev. Zbravnost in ubravnost vseh udeležencev edinstvene maše je primerljiva le največjim doživetjem. Kakor za žive jaslice v Postojnski jami tako velja tudi za sveto mašo na binško: kdor pride enkrat, si želi še drugič in večkrat.

Tudi s programom sakralnih skladb, ki jih je izvajal komorni zbor postojnske dekanije dve uri pred mašo, je dobila Postojnska jama na letošnji binško nedeljo svojevrstno obeležje. Jutro lepega dneva? Upi so upravičeni.

150-letnica Bleiweisovih novic

Za stoletnico Bleiweisovih »Novice«

Pesem: Jošt Zbogar, grafična podoba: Edo Jukičič

5. julija ali bolje 5. malega srpana 1943 so začele na Slovenskem izhajati Kmetijske in rokodelske novice. Izdajala jih je Kmetijska družba v Ljubljani, urejal pa njen tajnik dr. Janez Bleiweis. List je bil namenjen kmečkemu in obrtniškem prebivalstvu, predvsem kmetom je nameraval »pokazati in jih napeljati, kako se s narmanjšim perzadanjem vsako delo o pravi, kako in kje znajo svoj perdelk s pridam v dnar spraviti, kako in kje znajo za vse potrebne reči, to je orodje, živež, obleko in t. d. po ceni si previditi, kako vrte obdelavati, drevo ravnati, saditi, čediti in cepiti, kako čbelice, židne gosenice (sviloprejke), domačo živino in perotno ravnati, sploh jim pot kazati, po kateri hodivši bojo brez velikega perzadjanja shajali...«

Ob tem pa je Bleiweis zasledoval še drug cilj: »Novice morajo lahko razumljive biti; bravci Novic tudi kmetiškega stanu morajo pa tudi s časom vred eno stopnjo naprej storiti. V tem obstoji omikanje naroda, za katero se poganjamo.« Zasledovanje gmotnega in kulturnega napredka, ki ga ti dve programski misli razodevata, je obrodilo neslutene sadove. Prvih petnajst let svojega izhajanja so bile Novice »središče slovenskega novinarstva«, kakor se je izrazil sam Bleiweis. Med Slovenci so opravile strokovno, združevalno in kulturno poslanstvo. Po njihovi zaslugi se je razširila nova pisava - gajica. List je začel izhajati v bohoričici, postopoma je objavljal vedno več prispevkov v gajici in leta 1847 je sprejel gajico za edino pisavo. Objavljal je tudi pesniške sestavke izpod peresa tako imenovanih noviških poetov, od katerih sta najbolj znana Miroslav Vilhar in Jovan Vesel-Koseski. A njihova slava je bila kratkotrajna. Koristnejše je bilo prizadevanje za slovensko prozo, ki si je tudi s pomočjo časniških člankov ustvarjala besedišče in proznost.

Marija Cenda

Zahteva po jasnih zakonskih določilih

Tako Slovenci v Italiji kot Slovenci v Avstriji potrebujemo jasna zakonska določila, ki naj nam zagotavljajo vsaj minimalno zastopstvo v izvoljenih telesih. Volilne reforme v Italiji so to nujnost že pokazale, koroški Slovenci pa so že dolgo v položaju, ki jim onemogoča izvolitev lastnih zastopnikov zaradi krivičnih volilnih določil. Nujno je torej prizadevanje obeh narodnostnih skupnosti, pomoč demokratičnih sil, a tudi opozarjanje mednarodne javnosti na to vprašanje. Ravno glede internacionalizacije bo morala svojo vlogo odigrati tudi matična Slovenija.

To je nekaj spoznanj s srečanja delegacij Narodnega sveta koroških Slovencev in Slovenske skupnosti z dne 9. julija na Opčinah. Delegaciji sta vodila predsednik NSKS odv. Matevž Grlic (med ostalimi pa je bil

prisoten tudi tajnik Enotne liste Rudi Vuk) in deželni tajnik SSK Ivo Jevnikar.

Razgovor, pred katerim se je zastopstvo NSKS srečalo s Slovensko kulturno gospodarsko zvezo, je bil posvečen tudi podrobni izmenjavi informacij o najaktualnejših vprašanjih, kot so volitve pri nas, snujoče se volilne reforme in odnosi znotraj manjšine, in na Koroškem, kjer izstopajo vprašanja zagotovljenega mandata, javnopravnega zastopstva manjšine in pa razhajanja o »multikulturalnosti«, ki vodi v zanikanje lastne identitete.

Jeseni naj bi ob robu Primorskih dnevov na Koroškem prišlo do širšega srečanja zastopnikov slovenskih manjšin v Avstriji, Italiji in na Madžarskem za poglobitev razprave o skupnih vprašanjih.

Sagra v Bili v Reziji Licitacija sira za cerkev

V prelepi vasi Bila v Reziji je cerkev posvečena sv. Juriju. Na dan godu svetnika, 23. aprila, je svečana maša, praznovanje oz. sagra pa je drugo nedeljo v juliju v spomin na dan, ko so posvetili cerkev.

Sagra je v Bili velik praznik. Praznik traja tri dni, od petka do nedelje. Domačini lepo okrasijo vas. Iz zvonika do prvih hiš in med hišami napeljejo vrvice, na katerih visijo živopisane zastavice, ki dajejo Bili prazničen pečat. Na majhnem trgu za cerkvijo postavijo podest za ples in kiosk, kjer je mogoče kupiti hrano. Ostali del trga je napolnjen z mizami in klopami. Tu ljudje posedijo, se pogovorijo in povesejajo. Popoldan se odvijajo tudi različne igrice tako za velike kot za male. Ozračje je veselo in sproščeno. Ne srečujejo pa se samo domačini, pač pa pridejo na sagra iz vse Rezije, pa tudi iz Furlanije. Dan se potegne pozno v večer, ko pričnejo odhajati prvi gostje.

Praznovanje se zaključi z nedeljo. Dopoldan je slavnostna maša. Pred mašo prinesejo v cerkev sir v »rožani« košarici. Košarica je spletena iz šibja, okrašena s pisanim krep papirjem, trakovi, zelenjem in rožami. Sir je pokrit s kvačkanim prtom, na njem pa je listek z imenom darovalca. Košarice prinašajo otroci, pa tudi mlada dekleta in žene. Poleg sira darujejo tudi jajca in skuto. Košarice položijo na mizo pred oltarjem, kjer ostanejo čez celo mašo.

Od kod prihaja sir? V starih časih je vsaka domačija pripravila hlebček ali dva sira doma. Danes pa prihaja sir v večini primerov iz mlekarne, »laterije« v Mužacu. V »laterijo«, ki deluje podobno kot nekoč vse vaške mlekarne na Tolminskem, prinašajo njeni člani, Rezijani čez celo leto mleko. Glede na oddano mleko imajo pravico do določene količine sira. Enega izmed hlebcev, ki jim kot članom mlekarne skupnosti pripada, darujejo cerkvi na dan sagra. Ostali, ki živine nimajo več, pa sir kupijo v trgovini in ga prav tako darujejo cerkvi. Ob našem obisku Bile pa smo bili gostje g. Silvane Paleti, kjer je njena mama doma sama pripravila sir. Na žalost pa domače sirjenje vse bolj tone v pozabo, saj tudi živine domačini ne redijo več. V celi Reziji je danes le še 50 krav, nekoč pa jih je bilo veliko več in so poleg ovac in koz predstavljale enega glavnih virov preživetja. Z darovanjem sira in skute cerkvi so domačini na svoj način pomagali vzdrževati cerkev. Na Slovenskem je bil podoben običaj za sv. Antona Puščavnika, 17. januarja, ko so ljudje darovali svinjske krače.

Po končani maši sledi procesija po Bili, takoj zatem darovalci poberejo svojo sir in ga odnesejo v bližnjo gostilno, kjer poteka licitacija. Sir prodaja »camararijen«. »Camararijen« ima podobno vlogo kot cerkovnik, skrbi za vzdrževanje cerkve in pomaga župniku. Vsi, ki so prinesli sir, pa tudi njihovi najožji sorodniki, posedejo za mizo in prigriznejo. Na mizi so tako sodobne jedi, kot so obloženi kruhki, koščki pizze kot tudi domače tradicionalne jedi, npr. polenta, sir, jedi s sirom...

Po opravljeni prodaji sira večina ljudi ne odide domov, pač pa se podajo na trg, kjer si kupijo jedi in pijačo, vmes plešejo in pojejo. Iz

zvočnikov odmeva ritmična, prijetna tradicionalna glasba, na podestu plešejo tipični rezijanski ples, ki ga znajo vsi, od malih otrok do odraslih. Vmes pa zadonijo tudi zvoki disko glasbe, ki zadrži mladino na podestu. Veselje in praznovanje se zavlečeta v pozen večer, ko se praznik počasi umakne delovnemu dnevu.

Darja Skrt
(Goriški muzej)

Še o zajamčenem zastopstvu

Slovenska skupnost se je ponovno obrnila na ministra za institucionalne reforme prof. Leopolda Elio v zadevi zajamčenega zastopstva slovenske manjšine. Ta teden obe veji italijanskega parlamenta odločata o dveh novih volilnih zakonih za izvolitev poslanske zbornice in senata, ki sta bila vsak v eni veji prvič že odobrena. Zdjaj je zadnji čas za popravke in SSK ugotavlja, da parlament ni zagotovil narodnim manjšinam nobenega jamstva za zastopstvo, ki postaja z uvajanjem večinskega sistema izredno težavno.

Tiskovno sporočilo SKGZ

Prijateljski razgovor, ki je potekal 8. t.m. na sedežu SKGZ v Trstu med delegacijama Narodnega sveta koroških Slovencev in Slovenske kulturno gospodarske zveze, je bil v znamenju medsebojnega sodelovanja in vztrajnega iskanja skupnih interesov, ki so ju člani obeh delegacij na povsem naraven način opredelili kot podlago, ki lahko jamči manjšinoma uspešna prizadevanja za izhod iz stisk, v katerih se nahajata.

Razgovor sta vodila predsednika Matevž Grlic in Klavdij Palčič, prisotni pa so bili tudi vodilni predstavniki obeh zvez in večinskih organizacij, ki delujejo na različnih področjih, od kulture, gospodarstva pa do telesne kulture.

Značilno je, da se Slovenci v Italiji in na Koroškem spopadajo s sorodnimi problemi, čeprav živijo in delujejo v različnih institucionalnih okoliščinah. Palčič je izpostavil negotovost, v kateri se je znašla slovenska manjšina v Italiji ob še vedno nerešenem vprašanju zaščitnega zakona, ob pomanjkanju jamstva, da se bodo z refinansiranjem zakona za obmejna območja rešile hude zagate pomembnih slovenskih institucij in, kar je ta trenutek še najbolj boleče, da je bilo z novo volilno zakonodajo težko prizadeto zastopstvo Slovencev v izvoljenih telesih. »Institucionalne reforme postavljajo našo skupnost v popolnoma nov položaj in naša naloga je, da se v njem znajdemo. Potrebna je skupna akcija vseh Slovencev za predstavitev enotnega zaščitnega osnutka, zahtevati pa moramo tudi mehanizem, ki bo omogočil manjšini zajamčeno zastopstvo v izvoljenih telesih.

Delegaciji sta srečanje ocenili kot izredno koristno, spričo mnogih skupnih točk pa je bilo iznešenih tudi več predlogov za nadaljnje sodelovanje, kajti neglede na dejstvo, da delujejo Slovenci v Italiji in Avstriji v različnih državah, se nekatera vprašanja pojavljajo kar vzporedno. To pomeni, da pozitivni ali negativni učniki odnosov do ene izmed skupnosti neizbežno vplivajo tudi na drugo.

Tiskovno poročilo seje SSO

V sredo, 7. julija, je bila na sedežu v Gorici seja novoizvoljenega izvršnega odbora Sveta slovenskih organizacij. Seji je predsedovala predsednica Marija Ferletič, udeležili pa so se člani ter predstavnik nadzornega odbora. Dnevni red je obsegal vrsto vprašanj, ki so v tem času predmet razprave osrednje organizacije, obenem pa tudi v središču interesov naše manjšine v tem nelahkem narodno-političnem trenutku.

V prvem delu seje so člani izvršnega odbora podrobno in temeljito razpravljali o osnutku zakona za zaščito slovenske manjšine, ki so ga pripravile vse slovenske komponente, posebej pa so še upoštevali nekatere pripombe k besedilu, ki jih je pripravila Slovenska skupnost. Zakonski osnutek je tako pripravljen za skrajšnjo predstavitev v parlamentu, kjer ga bodo predstavili razni poslanci oz. senatorji, ki so sami pripadniki narodnih manjšin in ki zaobjemajo tisti politični krog, v katerem se v glavnem pripoznavajo slovenski volivci. Med predlaganimi zakonskimi členi je tudi tisti, ki govori o zagotovljenem slovenskem političnem zastopstvu.

Izvršni odbor Sveta slovenskih organizacij je nato posvetil drugi del seje vprašanjem, ki so v zvezi s skupnimi ustanovami celotne manjšine, posebej glasbenih šol. Pri tem naj pripomnimo, da morata obe osrednji zadevni ustanovi (Glasbena matica in Center za glasbeno vzgojo Emil Komel) imeti in obdržati enako dostojanstvo in ustrezno mesto tudi v odnosih z odgovornimi oblastmi matične domovine. V tem sklopu je tekla beseda tudi o širših odnosih, predvsem s SKGZ, ki kažejo na določeno polemčnost. Svet slovenskih organizacij ima za zastarele in zaskrbljujoče določene trditve, ki jih je na proslavi 50-letnice Partizanskega dnevnika izrekel predsednik Slovenske kulturno gospodarske zveze Klavdij Palčič, izjave, ki gotovo ne prispevajo k pomiritvi duhov tako v Sloveniji kakor v zamejstvu, pač pa oživljajo stara nasprotovanja ter prinašajo nova.

SSO je posebno zaskrbljen in zaprepačen nad tistim delom govora, kjer je rečeno, da je trditev o nevarnosti odtujevanja Primorske slovenske manjšine zaradi italijanskega vpliva »napačna«, »krivična« in »zavajajoča«. Kaže, da se pri SKGZ ne morejo (ali nočejo) sprijazniti s preprostim dejstvom, da je prodor italijanskega elementa na Primorsko in v slovensko (ter hrvaško) Istro močan. Nevarnost odtujevanja torej obstaja in je velika.

Seveda se v to dogajanje uvršča tudi projekt Primorski dnevnik-Republika. Zadržanje lista ob zadnjih volitvah tako v Sloveniji kot pri naših letošnjih deželnih oz. upravnih volitvah se kaže zlasti v podpori predvsem tistim strankam, ki so se v matici opredeljevale za tesnejše sodelovanje z italijanskimi političnimi silami, pri nas pa tistim, ki zagovarjajo »integracijo« med tukajšnjim slovenskim in večinskim elementom.

Kot negativno ocenjuje SSO tudi dejstvo, da se Primorski dnevnik uporablja za polemiko z nelevičarskimi organizacijami. Na gospodarskem področju mora naša manjšina ostati krepka in konstruktivna, vendar je treba gospodarske vire oz. sredstva pravično izkoriščati v prid celotne zamejske skupnosti.

Dve pomembni gostovanji zboru Rupa-Peč

V zadnji pevski sezoni se je pevski zbor Rupa-Peč spoprijateljil s pevci iz sosednje Slovenije, in sicer z Vogrskega ter iz Dobove (Krško).

Letos je župnija Vogrsko praznovala 500-letnico obstoja in ob tej priložnosti organizirala vrsto nabožno kulturnih prireditev v vaški cerkvi. Mešani pevski zbor Rupa-Peč je na Vogrskem nastopil v soboto, 26. junija, na koncertu cerkvenih pesmi. Ob spremljavi organista prof. H. Berganta je zapel osem pesmi, ki so zaobjemale celotno cerkveno leto. Na koncu pa se je zbor pridružil še ostalim pevcem in ob spremljavi godbe na pihala zapel zaključno pesem Nabucco (petje zborov židovskih sužnjev iz III. dejanja).

V soboto, 3. in v nedeljo, 4. julija, pa so pevci zboru Rupa-Peč gostovali v Dobovi, na slovensko-hrvaški meji, kjer so v soboto zvečer sodelovali na koncertu narodnih pesmi, na katerem jim je pripadala skoraj polovica programa. Na koncu so se združili vsi nastopajoči zbori, in sicer MePZ Ciril Silič iz Vrtojbe ter MePZ iz Dobove. Pod vodstvom vseh treh dirigentov so zapeli tri pesmi; na koncu pa so slovesno zapeli še Zdravljico.

Po kratki družabnosti so se pevci kmalu odpravili k počitku, ker je naslednji dan sledilo še petje pri sv. maši v čudoviti cerkvi, posvečeni Marijinemu imenu. Po maši pa se je zbor predstavil s kratkim koncertom evharističnih in Marijinih pesmi.

Obe gostovanji, eno krajše - drugo daljše, sta lepo uspeli in članom zboru pomenili novo zadovoljstvo, hkrati pa tudi spodbudo za nadaljnje načrte in delo.

Čas pred počitnicami je tudi prava priložnost za zahvalo vsem pevcem in pevkam, zlasti pa seveda požrtvovalnemu pevovodju Zdravku Klanjščeku za njegovo neomajno vztrajnost pri slovenskem zborovskem petju.

Pevci zboru Rupa-Peč na zadnjem gostovanju

Tudi na zavodu Žiga Zois dva odličnjaka

Vseh dvajset kandidatov zavoda Žiga Zois, ki se je predstavilo na maturitetni izpit, ga je tudi dobro opravilo. Monica Carrara (42/60), Damjana Cevdek (54), Mauro Covi (54), Alenka Černic (48), Saša Černic (42), Silvan Ferfolja (42), Katja Florenin (46), Marko Gergolet (60), Aleš Klede (48), David Kravina (48), Katiusa Kosic (46), Simon Kosič (45), Anka Kuzmin (50), Deborah Pahor (48), Magdalena Pahor (52), Matej Pečanac (46), William Peric (50), Alex Pintar (48), Alenka Sorc (48) in Anita Tomazic (42).

Slovenske sv. maše v Gorici

Stolnica, ob 7. uri.
Sv. Ignacij, ob 9. uri.
Placuta, ob 9.45.
Sv. Ivan, ob 11.30.
Kapucini, ob 19.30.
Zavod sv. Družine, ob 8. uri.
Čudodelna Svetinja, ob 8. uri.

PD PODGORA

vabi na

predstavitve kasete

Skrivnostno pismo

Mešanega pevskega zboru Podgora

Kaseto bo ocenil Tomaž Tozon, zborovodja in član Slovenskega okteta, Sobota, 17. julija 1993, ob 21.00 v župnijski dvorani v Podgori.

Novi župniki

Z odlokom z dne 12.7.1993, na slovesni praznik svetih Mohorja in Fortunata, škofijskih zavetnikov, je goriški nadškof imenoval naslednje župnike:

Štandrež: g. Karlo Bolčina, dosedanja župnijski upravitelj v Podgori.

Podgora: g. Vojko Makuc, ki ohrani tudi župnijo Pevma.

Krmin: g. Carlo Bonetti, dosedanja župnik-dekan župnije Sv. Štefana (Romjan) v Ronkah.

Ronke (Romjan) župnija Sv. Štefana: g. Marco Zaina, dosedanja kaplan v Krminu.

Gorica, župnija Lurške Gospe (pri Madonini): g. Valter Milocco, dosedanja kaplan v župniji Sv. Lovrenca v Ronkah.

Imenovani bodo postali polnopravni župniki s kanoničnim prevzemom župnije, za katero so bili imenovani. To bo predvidoma v mesecu septembru oz. v prvi polovici oktobra.

Čestitke

Na tržaški univerzi je promoviral Robert Jug. Člani pevskega zboru Mirko Filej mu čestitajo in se z njim veselijo. Čestitkam se pridružuje tudi MePZ Rupa-Peč.

KATOLIŠKA KNJIGARNA

obvešča,

da sprejema naročila knjig za šolsko leto 1993/94.

V Dolu na Krasu je bil 27. junija 1993 velik župnijski praznik. Domači župnik Anton Prinčič, ki upravlja našo župnijo, je praznoval 45-letnico maševanja. Ob tej priložnosti so se strnili okoli svojega dušnega pastirja vsi vaščani, mu čestitali in se po slovesni maši poveselili z njim pred cerkvijo, kjer so imeli vaško družabnost. Milko Vižintin je imel priložnostni govor pri oltarju in Ana Frandolič mu je izročila dar vseh hvaležnih faranov.

Naj mimogrede omenimo, da so v polnem teku pripravljala dela za postavitev nove cerkve, ki bo stala na Palkišču, v središču Dola. Odbor, ki ga vodi Milko Vižintin, je že odkupil zemljišče in ko bodo vsi dokumenti nared, bodo stekla dela kljub velikim finančnim težavam. Ta dogodek čakamo že 50 let, odkar smo bili odsekani od Opatjega Sela.

Slivenska cerkev je podružnica šempoljske župnije. Letos so jo Slivenci lepo obnovili. V zvonik so dali električni pogon za zvonove, napeljali so moderno razsvetljavo, prepletkali notranjost, obnovili tlak v prezbiteriju, postavili nov oltar, ambon, mogočni svečnik in veliko silvetno vazo. Vse iz rjavordečega kamna, ki leži v slivenski zemlji. Načrt arh. Kvaternika je uredil domačin Božo Marušič.

Velika slika, delo L. Perka, potrebuje osvežitve. Naslikal jo je leta

1944 ob priložnosti nove maše g. Metlikovca. Tukaj je 13. junija praznoval naš župnik Franc Švara 50. obletnico mašništva. Kdaj spet nova maša?

Tragična smrt goriškega zdravnika

V ponedeljek, 5. julija, v zgodnjih opoldanskih urah se je mirno vračal iz Slovenije dr. Tristan Pavišič (Pausi); vozil se je v kamperju s svojima dvema sinovoma, starima 18 oz. 16 let. Vračali so se z nekega teniškega srečanja, ker so bili vsi trije ljubitelji tenisa. Ko so privozili do blagega ovinka pri Dobravljah, se je v njih zaletel drug kamper, ki je vozil iz Gorice proti Ajdovščini. Prišlo je do čelnega trčenja, v katerem sta izgubila življenje oba šoferja, oba fanta pa sta bila hudo ranjena in sta v bolnišnici.

Zaradi birokratskih zahtev je bil pogreb pok. doktorja šele v soboto, 10. julija, v cerkvi sv. Ignacija na Travniku. Poleg župnika so somaševali še trije duhovniki: g. Alfred Jug, salezijanec, don Ugo Bastiani ter don Mauro Belletti. G. Alfred je bil župnik v Podgori, kjer je pokojni doktor prebival, in je krstil oba njegova sinova. Don Belletti je prav tako bil za župnika v Podgori, don Bastiani pa je bil družinski prijatelj. Pogreba se je udeležila velika množica znancev in prijateljev.

Doktor Pavišič je bil sin nekdan-

jega ravnatelja slovenskih nižjih srednjih šol prof. Antona Pavišiča. Zadnja leta je bil občinski zdravnik v Mošu in kot tak zelo znan v tej občini, pa tudi v Podgori in v Gorici. Ljudje so ga imeli radi zaradi njegove odkritosrčnosti, četudi se je komu zameril. G. Jug je dejal: »Zaradi njegove odkritosti ga marsikdo ni razumel.« Učakal je 65 let.

Pokopali so ga na goriškem pokopališču. Poleg sinov zapuščala žena Zdenko ter sestri Nelko in Tončko. Vsem naše sožalje.

Sožalje

Sovodnjska sekcija SSK ob izgubi organista in pevovodja Janeza Pavletiča izreka iskreno sožalje svojcem oz. družinskim članom.

Sožalju se pridružuje tudi župnijski svet Gabrje-Vrh.

Listnica uprave

Naša uprava je odprta vsak dan, razen ob sobotah in praznikih, od 9. ure do 12.30.

Lep praznik v Dolu na Krasu

Po dolgih, dolgih letih bo v nedeljo, 18. julija, ob 18. uri že tretjič spominsko srečanje v braniški dolini za žrtve v II. svetovni vojni, med katerimi so tudi štirje iz družine Breclj. Somaševanje s petjem bo vodil vipavski dekan, govoril pa priljubljeni J. Kragelj.

Kje je to? Po cesti od Branika proti Zgornji Branici nekako 7 km, skoraj do vasice Kodreti, kjer se cesta in potok skoraj združita pri majhnem mostiču; tam zagledate sončno jaso-travnjak z velikim hrastom... in 150 metrov v gozdu je okrašen križ z imeni, kjer bo spominsko srečanje. V slučaju dežja pa v bližnji cerkvi (Kodreti). Zaključek z družabnostjo.

Volitve pred upravnim sodiščem

Volitve za tržaški pokrajinski svet, ki so bile 6. junija, so še vedno predmet spora pred Deželnim upravnim sodiščem (T.A.R. - Tribunale Amministrativo Regionale), na katero so bile vložene kar tri pritožbe. Pokrajinska Slovenska skupnost je že ob samem razpisu volitev vložila priziv zoper zadevni prefektov dekret o porazdelitvi okrožij. V bistvu gre za zahtevo po uveljavitvi državnega zakona tudi na Tržaškem, po katerem nobeni občini ne sme pripadati več kot polovica okrožij. V nasprotju s tem zakonom pa je ozemlje tržaške občine razdeljeno na 21 okrožij (ki tako izvolijo 21 pokrajinskih svetovalcev), ozemlje vseh ostalih občin pa na komaj 3 okrožja (ki tako izvolijo samo 3 pokrajinske svetovalce).

Takšna protiuustavna ureditev izvidev iziže iz časov prvih let po vrnitvi italijanske uprave v Trst, ko je takratni izredni vladni komisar Palamara, očitno iz povsem političnih razlogov, raztegnil vsedržavni zakon o pokrajinskih volitvah z bistveno okrnitvijo člena, ki predpisuje, da na ozemlju nobene občine ne sme biti izvoljenih več kot polovica pokrajinskih svetovalcev. Upravno sodišče se mora sedaj izreči, ali je sedanja porazdelitev okrožij zakonita (v nasprotju s splošnim načelom o veljavnosti zakonov na vsem državnem ozemlju) ali je v nasprotju z obstoječo zakonodajo. Lahko se tudi odloči, da celotno zadevo prepusti Ustavnemu sodišču. Zadevna javna razprava pred Upravnim sodiščem je bila 9. julija, odločitev pa bo isto sodišče objavilo čez mesec ali dva.

Tržaško vodstvo MSI pa je na omenjeno Upravno sodišče vložilo pritožbo proti domnevemu nepravilnemu štetju glasov, ki naj bi oškodovalo njegovega kandidata za predsednika De Giorgija, da ni prišel v drugi krog volitev (balotažo). Sodišče je na razpravi 7. julija odredilo, naj osrednja volilna komisija ponovno pregleda vse glasovnice pokrajinskih volitev in do srede novembra sporoči svoje ugotovitve.

Tretji priziv je vložilo vodstvo Severne lige, ki v njem izpodbija veljavnost pokrajinskih volitev, ker je osrednja volilna komisija pripustila na volitve listo Furlanskega gibanja, ki ni zbralo in predložilo seznama več sto podpisnikov pod listo kandidatov. Severna liga utemeljuje to svojo pritožbo na osnovi izreka Ustavnega sodišča, ki je razsodilo, da je za predložitev liste po novem volilnem zakonu za krajevne uprave potrebno tudi ustrezno število podpisnikov kot predlagatelj.

Vsi trije opisani prizivi posredno ali neposredno izpodbijajo veljavnost junijskih pokrajinskih volitev na Tržaškem. Medtem ko se priziva MSI in Severne lige sklicujeta na nepravilnosti samih volilnih operacij, pa je pritožba Slovenske skupnosti globlje načelnega pomena, ker izpodbija zakonitost volilnih okrožij, za katera je prefekt razpisal volitve z omenjenimi spornimi izidi.

V krogih Slovenske skupnosti menijo, da bi že predaja spora Ustavnemu sodišču pomenila velik uspeh v pravnem in političnem pogledu.

a.t.

Tri šestdesetice na klasičnem liceju F. Prešeren

Znani so že izidi maturitetnih izpitov na klasičnem liceju France Prešeren. Vseh kandidatov je bilo deset, od teh pa so kar trije prejeli najvišjo oceno, to se pravi 60/60. To so Matjeka Grgič, Marija Mamolo in Matěj Rolič. Ostali kandidati so prejeli sledeče ocene: Evgen Ban (43/60), Natascia Cibi (42), Vesna Kranjec (42), Anna Magaina (58), Nikla Panizon (50), Veronika Paulina (42) in Matjaž Rustia (46).

Praznik sv. Urha v Dolini

Razigrano so odmevali dolinski zvonovi v rokah dobrih pritrkovalcev. Svojega farnega patrona so domačini počastili z lepo udeležbo pri slovesni večerni maši, praznično ubranim pritrkavanjem in celovečernim koncertom.

G. pater Niko Žvokelj iz samostana na Kostanjevici je predsedoval peti maši ob asistenci domačega župnika g. Slejka in škof. vikarja g. Vončina.

V nagovoru je g. pater primerjal današnji čas z onim v času sv. Urha pred tisoč leti (993 - 1993), polnim negotovosti in razprtij. Rojen v plemiški družini na Švabskem, šibak in občutljiv, so mu dali ime Ulderik, kar pomeni bogat dedič. Vzgal se je v samostanu Sankt Gallnu v Švici in vse življenje ostal zvest samostanskemu redu s pristržno molitvijo in trdi odpovedi. Življenjepis govori o njegovem značaju, da je bil kot čisto zlato, vreden zaupanja. Ko je v Augsburgu umrl njegov škof Adalberon, je papež Sergij III. ponudil škofijski sedež Urhu. Ker je Urh ponudbo odklonil, mu je papež napovedal: Če se sedaj upiraš, se ti lahko zgodi, da ga boš moral prevzeti, ko bo škofija v razvalinah in jo boš le z muko mogel obvladati. Bil je zgleđen višji pastir augsburške škofije in svojo 50-letno škofovsko službo opravljal v popolni skladnosti tudi kot knez državnega fevda. Ustanovil je dobredelne domove za reveže, bolnike, sirote in ostarele, katerim je tudi sam osebno stregel. Ko je čutil da se mu bliža smrt, si je dal posuti na tleh pepel v podobni križi, legel nanj in med petjem litanij izdihnil.

Da ima sv. Urh tudi med Slovenci veliko častilcev, je dokaz 85 cerkva ter na stotine njegovih kipov in podob. Znamenit pa je sv. Urh po tem, da ga je papež Janez XV. leta 993 kot prvega uvrstil med svetnike vesoljne Cerkve. Pred tem datumom so škofje sami opravljali razglasitve o svetništvu.

Po verskem obredu v cerkvi pa se je dolinska godba učinkovito odzvala domačemu prazniku s tradicionalnim koncertom na dvorišču mladinskega doma. Razumljivo, da se je končalo vse zaključilo z družabnostjo.

F.V.

Novi prostori podjetja Parovel

Znano podjetje Parovel, ki se ukvarja s prodajo vin in drugih pijač, posluje od petka v novih prostorih. Slednji se nahajajo v dolinski obrtni ceni v obširni hali, kjer bo skladišče piva, mineralne vode in drugih pijač in kjer bo tudi prostor za stroje za ustekleničenje vina. Slovesna otvoritev novih prostorov je bila v petek, 9. t.m.

Skavtska taborjenja

Prišlo je poletje in z njim je prišel čas poletnih skavtskih taborov. Poletni tabori predstavljajo višek skavtskega življenja in nudijo posamezniku možnost, da živi dva tedna v stiku z naravo. Med letom se vodi dobivajo na tedenskih sestankih in izvajajo razne podvige; po Jurjevanju, to je največjem skavtskem prazniku, ko skavti-novinci polagajo svojo obljubo, pa se pričinja priprava na tabor.

Tržaški izvidniki in vodnice (skavti in skavtinja od 11. do 16. leta starosti) bodo letos razdeljeni v tri tabore. Tabor A (1. in 5. četa) se bo odvijal od 19. julija do 2. avgusta v Brcah pri Ilirski Bistrici. Načelovala mu bosta Roberta Sulini in Jordan Pisani. Tema tabora je »Mississippi brothers and sisters«.

Tabor B (2. četa) bo preživel dva tedna, od 16. do 30. julija, ob reki Krki v Dvoru pri Žužemberku. Načeloval mu bo Mitja Ozbič. Tema tabora je »Trappers«, pogozdovniki, ki so živeli v Kanadi.

Tabor C (3. in 4. četa) bo od 19. julija do 2. avgusta v Robanovem kotu v Savinjski dolini. Načelovala mu bosta Elena Smotlak in Francesco Biancuzzi. Tema tabora je »Indiana Jones in skrivnostni hieroglifi«.

O pustolovščinah naših taborov vam bomo še poročali.

Navihana antilopa

Prosek

V nedeljo, 4. julija, je v cerkvi sv. Martina na Proseku proslavljala 45. obletnico mašniškega posvečenja domači župnik, g. Rudi Bogatec. G. Rudi je po rodu iz Sv. Križa pri Trstu in kot duhovni pastir je med drugim služboval tudi na Kontovelu in Dolini. Na Proseku opravlja svoj duhovniški poklic nekaj več kot dve leti. V tem času smo Prosečani na njegovo pobudo obnovili staro tradicijo blagoslova sveč na svečnico v Pečini, to je jami, ki stoji sredi vasi; tu smo tudi postavili Marijin kip. Lansko leto pa je g. Bogatec dal obnoviti cerkvene freske, tako da je sedaj naša cerkev lepša in svetlejša.

Zato se nam je župljanom zdelo prav, da mu ob takem jubileju pripravimo praznik. Cerkev smo praznično okrasili, cerkveni pevski zbor in vaški skavti pa smo s petjem popestrili praznik.

Na koncu pa izražamo željo, da bi naš župnik še mnogo let služboval v božjem vinogradu.

Zanimiva znanstvena publikacija

V Trstu so v torek, 29. junija, na tiskovni konferenci predstavili knjigo »Ipossie e anossie di fondali marini - L'Alto Adriatico e il Golfo di Trieste«. Knjiga, ki jo je izdala deželna uprava Furlanije-Juljske krajine, govori o pojavu pomanjkanja kisika v globinah severnega Jadrana in Tržaškega zaliva. Precej časa so mislili, da je ta pojav, ki je med drugim povzročal znano cvetenje morja, posledica onesnaževanja. Sedaj pa raziskovalci lahko z gotovostjo zatrjujejo, da je to nekaj čisto normalnega in da se dogaja po celem svetu. Ponekod je ta pojav mrzlično pričakovana, saj omogoča velik ulov rib, ki zaradi pomanjkanja kisika priplavajo do morske gladine.

O publikaciji sta spregovorila inž. Novelli in prof. Giuliano Orel. Prijetno je pozdravil tudi odvetnik Angeli.

Škedenj

Ob veliki udeležbi povabljenecv, gostov, prijateljev in celotne verske skupnosti smo po tolikih letih doživeli skupno veselje ob treh porokah.

Tri poroke, vsaka polna svojstvenega bogastva: Tamara in Alessandro, Martina in Simon, Andrej in Tatjana. Skupno smo doživljali veselje šestih družin. Mlade pare smo vsi pospremili k oltarju, doživljali obred, okrasili Dom, kjer je bila gostija, odnosno novo hišo, kamor se bosta naselila dva novoporočenca. Z mladimi pari sta se veselila tudi pevski zbor in mladinska skupina.

Te poroke so dokazale, kako je živa med nami zavest skupnosti, predvsem v mladini, ki se je izkazala z aktivno udeležbo, petjem, okraji, predvsem pa s posrečenim smislom za humor.

Sedaj je na vrsti priprava na skupne počitnice mladih v Šobcu pri Bledu. Na vrsti je tudi vsakoletno poletno »razkropljenje« po številnih počitniških krajih, med poletne pobjude pa spada tudi taborjenje skavtov, kakor piše poročilo na drugem mestu te številke.

V vročih dneh bomo obhajali god sv. Lovrenca. Kaj več o tem pa prihodnjic.

Novoporočenca gresta peš na svoj dom

Dolinska sekcija SSK o volilnih izidih

Naš praznik od 21. do 23. avgusta v Zabrežcu

V preteklih dneh se je sestel glavni odbor dolinske sekcije Slovenske skupnosti in obravnaval politični položaj v luči izidov zadnjih deželnih in pokrajinskih volitev. Pri tem je ugotovil, da se slovenski volivci vedno bolj zavedajo nujnosti povezovalnega oziroma čimbolj skupnega nastopanja zamejskih Slovencev na politični ravni. Ljudje si namreč očitno želijo nadaljnjih korakov v tej smeri, ki naj bi pomagali postopno preseči strankarsko razcepljenost, ki že usodno ogroža slovensko manjšino v Italiji.

Odborniki sekcije so nadalje z zadostjenjem ugotovili, da se je po daljšem obdobju ustaljenosti okrepila volilna teža Slovenske skupnosti tudi v dolinski občini. To med drugim zgovorno potrjujejo rezultati nedavnih junijskih volitev, po katerih je SSK po volilni moči druga stranka v občini.

Na isti seji je sekcija SSK sklenila, da tudi letos priredi svoj tradicionalni Naš praznik, in sicer v dneh 21., 22. in 23. avgusta na znanem prireditvenem prostoru v Zabrežcu pri Borštu.

Božji vitez na slovenski zemlji

Z nastopom skupine Beseda Slovenska prosveta obnavlja svoje Tambre na Repentabru. Delo je napisal in zrežiral zamejski književnik Aleksij Pregarc.

Zloženko Božji vitez na slovenski zemlji tolmačijo igralci Marko Kosmač kot Anton Martin Slomšek, Jakob Prašnikar, njegov »duhovni oče« je Aleksij Pregarc, Mihael Stojan, Slomškov prijatelj in sodelovalec je Adrijan Rustja, Matija Vodušek, celjski opat je Drago Gorup, Nežico, odličnjakinjo v nedeljski šoli pa izmenično igrata Maša Pregarc in Tanja Pečar.

Odlomek iz »Viteza«, Slomškovo duhovno sporočilo.

Kar ste slišali, sem vaš knezoškof in brat mislil in napisal na svojem zemskem popotovanju, ki mi ga je naš Bog Oče odmeril, in vem, da je tudi vas preko mojega nevednega klica in nauka namenil svojemu kraljestvu. Če se boste kdaj mene spominjali, me v hvali in časti imeli ali mojo misel grajali, vedite, da je bil življenjski redosled vrednot ves zaobjet v klicu: Bogu otroci, domovini sinovi, nikomur hlapci!

Tako sem dejal, tako verjel in tem trem zvezdam vodnicam sledil. Če sem grešil, naj mi bo Bog usmiljen sodnik, vi, bratje in sestre pa odpustite grešniku; se pravi, da nisem sledil božjemu klicu ali pa nisem prav doumel Njegove volje. Lahko pa vam vedrega lica zatrdim, da sem vam — kristjani in Slovenci moji, hotel dobro.

80 let trebenske godbe

Od petka do nedelje so se v Trebčah odvijale slavnostne prireditve v okviru praznovanja 80-letnice godbe na pihala Viktor Parma. Slovesnosti so se pričele v petek, 9. t.m., s slavnostnim koncertom na vrtu Ljudskega doma. Naslednji dan, to je v soboto, 10. t.m., pa je nastopila gostujoča godba iz Gorij pri Bledu. V nedeljo pa je več gostujočih godb skupno s trebensko imelo sprevod po vaških ulicah, ki se je zaključil s pozdravnim koncertom. Med številnimi gosti, ki so ob 80-letnici godbe V. Parma izrekli čestitke, velja omeniti akademika Cirila Zlobca.

Bo Teleantenna zaprla?

Zaradi finančnih težav grozi tržaški zasebni televizijski postaji Teleantenna zaprtje. Založnik postaje Donatello Cividin namerava postajo sicer prodati, vendar dosedaj ni prišlo do konkretnih premikov. Če bo ostalo stanje nespremenjeno, bo konec julija Teleantenna prenehala z oddajami in se bo na cesti znašlo 11 uslužbencev, od katerih so trije časniki.

V krizi je tudi tržaški dnevnik Trieste oggi. Znano je, da več dni ni izšel zaradi stavke časnikiarjev.

Katoliški glas dobite v Sloveniji:

Ljubljana: na Mačkovi 6
Maribor: ul. V. Kraigerja 2
Nova Gorica: v cerkvi Kristusa Odrešenika

Msgr. Renato Podberšič srebrnomašnik

»Kako lepo in prijetno je, če prijatelji pridejo skupaj.« Te psalmistove besede so doživeli v Vrtojbi v nedeljo, 11. julija. Njih domačin msgr. Renato Podberšič je namreč obhajal srebrno mašo. Na to slavje so se duhovno pripravljali ves teden, vsak večer s srečanji za razne stano-ve, zaključili pa v nedeljo s somaševano mašo ob 10. uri. Jubilantu so se pridružili še številni sobratje, k popoldanskemu blagoslovu je prihitel tudi škof Metod Pirih.

Pri maši so verniki do skrajnosti napolnili cerkev, ki ni majhna, a je bila premajhna za vse. Pela sta združena mladinski pevski zbor in zbor starejših, saj so vsi želeli peti jubilan- tu na čast. Med mašo je govornik predvsem omenil nove mašnike v Vrtojbi od prve svetovne vojne do danes. Bilo jih je šest, na žalost pa je zadnji bil ravno jubilent pred 25 leti. Zato je govornik zaključil: »Molimo za trdne in verne krščanske družine, kajti le iz takih družin smemo upati nove redovne in mašniške poklice.«

Veseli se je potem nadaljevalo zunan- naj cerkve, saj so vsi bili povabljeni k »obhajanju dneva gostoljubnosti za vso župnijo«.

Renato Podberšič se je rodil v Vrtojbi leta 1943 v družini, kjer so še drugi bratje. Po novi maši je služboval v Idriji kot kaplan in nato v Kopru. Leta 1973 je odšel v Rim, bival v Sloveniku ter obiskoval salezi- jansko univerzo za študij

pedagogike. Dosegel je magisterium. Po vrnitvi iz Rima je vodil Škofijski pastoralni urad in devet let kot ravnatelj malo semenišče v Vipavi, naka- r ga je škof Pirih želel imeti poleg sebe in ga imenoval za generalnega vikarja (1987). Na tem mestu je še danes. Kot škofovega namestnika ga pozna vsa koprška škofija.

Gospod jubilent: »Ad multos annos in vinea Domini!« Še dolgo let v vinogradu Gospodovem.

Dr. Ivan Merlak sedemdesetletnik

Prav radi se pridružimo čestitkam ob tej lepi življenjski obletnici dr. Merlaka, toliko bolj, ker vemo, kako je slavljeneč skromen, čeprav je veliko pustil za seboj: delo in skrb pri najprej štirinajst dnevniku potem pa tedniku Družini. V svoji dolgi dobi urejevanja tega lista je dal časopisu izreden pečat. Prav zaradi tega dela je doživel hudo in ponižujoče pre- ganjanje v času komunističnega re- žima, kar zgovorno dokazuje, kako je bil svoj čas krut ta nečloveški sistem.

Pa še danes je slavljeneč bogat v razdajanju samega sebe v korist pas- toralnega življenja v ljubljanski ško- fiji: kanonik, član cerkvenega sodišča, škofijskega gospodarskega sveta in raznih komisij. Poleg tega je pomočnik v župnijah, kjer se nudi potreba.

Jubilantu čestitamo in mu želimo, da bi v moči in zdravju še dolgo na- daljeval s svojim duhovniškim raz- dajanjem.

Smrt slovenske redovnice v Versaillesu

V soboto, 3. julija, ob 9.30 je v Versaillesu umrla Srečka Harej z re- dovniškim imenom Frida. Med pogrebno mašo v torek, 6. julija, ob 14.00 v cerkvi zraven samostana, ki jo je vodil msgr. Nace Čretnik, se je prednica glavne redovne hiše v Pari- zu, kjer je Srečka preživela nad 25 let, tako spomnila pokojnice: »Sestra Frida je danes zbrala okoli sebe ne- katere člane svoje družine in precej redovnic tudi od daleč, toda mi pred- stavljam tudi vse tiste, ki jih je Fri- da poznala in ljubila, in tiste, ki so užili dobrote njenega pričevanja ve- re in njene dejavne ljubezni, v rod- nem Dornberku prej in nato v hišah redovne skupnosti, kjer je preživela glavnine svojega življenja. Rojena je bila v kraju s trdno versko tradicijo kot četrti otrok številne družine, na- vajene trdega kmečkega dela. Njo so dali izučiti za šiviljo. Imela je prije- ten in mehak glas in nekaj časa je pe- la v domačem cerkvenem zboru, a kmalu je postala načelnica Marijine družbe. Neka sestra se spominja, da je v tistem času vodila vsako nedel- jo svojo četo v cerkev molit litanije Matere božje in skrbela, da so bile vedno vse prisotne. Red Pomočnic vernih duš je spoznala preko redov- ne hiše v Trstu. Vstopila je maja 1939. Septembra 1942 je naredila prve obljube. Od leta 1968 je živela v glavni redovni hiši v Parizu, kjer je ostala skoraj do konca. Njeno življenje je ena sama hoja k Bogu. Njen poklic in njen značaj, nagnjen k razmišljanju in askezi, sta jo pri- vedla, da se je z vsem srcem posveti- la redovniškemu življenju. Svoji poklicanosti je ostala zvesta tudi v pretresih, ki so v pokoncilski dobi prizadeli tudi to duhovno skupnost. Frida je bila neustrašiva v molitvi. Zelo pogosto smo jo videli v kapeli- ci na kolenih s slovenskim molitve- nikom, ki ga je imela vedno s sabo. Njeno veselje je tudi bilo, da je kra- sila in skrbela za tribuno, kjer je kip Naše Gospe božje previdnosti. Na tem mestu se moram spomniti tudi njene družine. Kako zelo je bila na- vezana na sorodnike! V srcu in v mo-

litvah je nosila njih skrbi in težave, srečna, kadar je dobila vesti od do- ma. Lani maja je vsa zadovoljna šla domov, videla svoje ljudi in občudo- vala obnovljeno in povečano doma- čo cerkev, ki so jo tudi nanovo posvetili. Po povratku v Pariz je večkrat kazala in razlagala potek praznika posvetitve s pomočjo video kasete, ki ji jo je podaril dornberški župnik pred njenim odhodom v Francijo. Prizadeto se je zanimala za vse, kar se je dogajalo doma. Skrbela je, da so slovenski časopisi krožili med slovenskimi sestrami, da so bi- le povezane v molitvi za domače lju- di in kraje. Bolj splošno: hotela je biti informirana o dogajanju v sve- tu, da je boljše molila. Preteklega ja- nuarja je prejela z globoko vero skupno z drugimi štirimi sestrami zakrament za bolnike.«

Sožalje

Ob smrti drage sestre izreka pred- sedniku Zorku Hareju občuteno so- žalje Zveza cerkvenih pevskih zborov - Trst. Sožalju se pridružuje naš časopis.

SLOVENSKA PROSVETA v Trstu

vabi na ogled odrske lepljenke Božji vitez na slovenski zemlji v izvedbi igralske skupine Beseda in v režiji Aleksija Pregarca v soboto, 17. julija, ob 20.30; v nedeljo, 18. julija, ob 17.30 v cerkvi na Repentabru.

OBVESTILA

V nedeljo, 18. t.m., ob 17.15 bo v ka- peli bolnice na Katinari sv. maša za slo- venske vernike.

Župnija Rojan v Trstu prireja roman- je na Sv. Višarje v ponedeljek, 19. juli- ja. Odhod izpred cerkve ob 7.30. Kdor želi, se še lahko pridruži, ker so v avto- busu prosta mesta. Posluži naj se telefo- na št. 41-46-46 (St. Zorko).

Še je v teku vpisovanje za duhovne va- je za žene in dekleta, ki se bodo vršile 9., 10. in 11. avgusta v Domu Blagrov nad Trstom. Prijave sprejema gđ. Dora Ko- sovel. Štev. njenega telefona je 763406. Doslej se je prijavilo nad 30 žena in dek- let. Vseh razpoložljivih mest pa je 50.

Čestitke

Ob izvolitvi deželnega svetovaleca Demokratične stranke levice, zgoni- škega župana prof. Miloša Budina za podpredsednika deželnega sveta Furlanije-Juljske krajine mu je de- želni tajnik Slovenske skupnosti Ivo Jevnikar izrazil čestitke in željo, da bi na odgovornem mestu lahko veli- ko napravil v korist slovenske in pa širše deželne skupnosti.

na in hči za cerkev Sv. Ivana v Gorici in za Sv. Goro po 50.000 lir (skupaj 100.000).

Za misijone: Katerina Bole 100.000; G.Z. 100.000; Štefanija Filipič 50.000 lir.

Za Marijin dom v Rojanu: Marija Hreščak 100.000; Dorica in Edi Filipič 100.000 lir.

Za s. Zoro Škerlj: N.N. 1.000.000 lir.

Za Sv. Goro: N.N. 1.000.000 lir.

Za slov. misijonarje: N.N. 150.000; E.M. 20.000; N.N. Rupa 100.000; V.K. 100.000 lir.

Za Ernesta Saksido (Brazilija): F.P. 300.000 lir.

Za zbor Fantje izpod Grmade: v spom- in na tragično preminulega bratranca Franca Žužka darujejo člani družine Pi- pan 100.000 lir.

Radio Trst A

Spored od 18. do 24. julija 1993

Poročila: ob 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00.

Nedelja: 8.30 Kmetijski tednik. 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 9.45 Pregled slovenskega tiska v Italiji. 10.00 Mladinski oder: »Sara, mala prin- ceska« - III. in zadnji del. 11.00 Vladi- mir Jurc-Boris Kobal: »Lahko noč, gospod...«. 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Na počitnice (ponovitev). 13.20 Glasba po željah. 14.10 Mala scena: »Ob srebr- ni reki«. 15.30 Z naših prirediteljev. 17.00 Carlo Goldoni: »Pahljača«.

Ponedeljek: 8.10 Jugoslavija po letu 1945. 9.05 10 minut z... 9.15 Otroški knjižni sejem. 10.10 Stereofonski kon- cert. 11.30 Lev Nikolajevič Tolstoj: »Vojna in mir«. 12.00 Po južnoameri- ških vrhovih. 12.40 Slovenski zbori. Aka- demski pevski zbor Heribert Svetel iz Maribora; vodi Ivan Vrbancič. 13.30 Znaš ta zadnjo? 13.45 Poletne melodije. 14.10 Filmi na ekranih. 15.00 Poletni mozaik. 17.10 Klasični album. 18.00 Moji prijatelji za boljši svet.

Torek 8.10 Tihotapstvo, ropi, krivo- lovi in druga hudodelstva ob meji. 9.15 Poti, zanimivosti in lepote naše dežele. 10.10 Stereofonski koncert. 11.30 Lev Nikolajevič Tolstoj: »Vojna in mir«. 12.00 Fokus. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Na počitnice. 15.00 Poletni mo- zaik. 17.10 Klasični album. 18.00 Vladi- mir Jurc-Boris Kobal: »Lahko noč, gospod...«

Sreda: 8.10 Duh časa in čar odra v spom- inih Jožeta Babiča. 9.15 Dermoflash. 10.10 Koncert v gledališču Miela v Trstu. 11.30 Lev Nikolajevič Tolstoj: »Vojna in mir«. 12.00 Primorske mavrice. 12.40 Slovenski okteti. Tržaški oktet; umetni- ški vodja Janko Ban. 13.30 Za smeh in dobro voljo. 14.10 Bardo 1992. 15.00 Po- letni mozaik. 17.10 Klasični album. 18.00 Moja srečanja z ljudmi v stiski.

Četrtek: 8.10 Duh časa in čar odra v spom- inih Jožeta Babiča. 9.15 Muzeji v naši deželi. 10.10 Koncert v stolnici v Pi- ranu. 11.35 Lev Nikolajevič Tolstoj: »Vojna in mir«. 12.00 Vojna je obrt, kruta in egoistična. 13.20 Glasba po žel- jah. 14.10 Filmska srečanja. 15.00 Po- letni mozaik. 17.10 Klasični album.

Petek: 8.10 Duh časa in čar odra v spom- inih Jožeta Babiča. 9.15 Poti, zanimi- vosti in lepote naše dežele. 10.10 Stereofonski koncert. 11.30 Lev Nikola- jevič Tolstoj: »Vojna in mir«. 12.00 Raz- glednice iz Srednje Amerike. 12.40 Mešani zbor Hrast iz Doberdoba; vodi Hilarij Lavrenčič. 13.20 Števerjan '93. 14.10 Na počitnice. 15.00 Poletni mo- zaik. 17.10 Klasični album.

Sobota: 8.10 Kulturni dogodki (pono- vitev). 9.15 Otroški kotiček. 10.10 Ste- reofonski koncert. 11.30 Lev Nikolajevič Tolstoj: »Vojna in mir«. 12.00 Za črte, za bogove nad oblaki. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Z naših prirediteljev (ponovi- tev). 15.30 Živeti zdravo. 16.00 Bile so stezice... 16.15 Glasba za vse okuse. 17.10 Klasični album. 18.00 Mala scena: »Ob srebrni reki«. 18.35 Vabilo na ples.

KATOLIŠKI GLAS

Tednik

List je nastal po združitvi goriškega tednika »Slovenski Primorec« in tržaškega »Teden«. Prva številka »Katoliškega glasa« je izšla 2. februarja 1949.

Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949

Glavni in odgovorni urednik: Dušan Jakomin

Izdaja: Zadruga - Kooperativa: Goriška Mohorjeva

Riva Piazzutta, 18 - Gorica - P.I. 00480890318

Tiska: Tiskarna Budin v Gorici

Letna naročnina: Italija 50.000 inozemstvo 70.000 zračna pošta 95.000

Oglasi: za vsak mm višine v širini enega stolpeca: trgovski oglasi in osmrtnice 1000 lir, k temu dodati 19% IVA

Za kratek čas

BRANKO

ANAGRAM V STAVKU

DRZNI TOM VE LE TO: prebral sem zadnje leposlovno delo pesnika in pisatelja Vinka Beličiča.

ANAGRAM V STAVKU

VNUK STRESA PRI dedu kot za stavo celo odstavke iz romana pisatelja Borisa Pahorja.

TULCI

1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									

Vpiši med debelejšima navpičnicama (tri črke):

- 1) Produkt varilca 2) naziv za mongolskega poglavarja 3) bodica 4) okrajšano ime Edvarda 5) okrajšano moško ime za Adalberta 6) reka z istoimensko dolino, severno od Nadiže 7) pas pri kimonu 8) popolno število 9) ime filmske igralka Gardner.

Skozi ves lik:

- 1) Gostinski lokal, kjer se streže zlasti s toplimi in mrzlimi pijača- mi in slaščicami 2) jokanje, plakanje 3) zimzelena rastlina s trokr- pimi listi in modrimi cveti 4) stolica, učno-znanstvena enota oddelka univerze 5) surovina za gradnjo 6) ena od življenjskih muz 7) pri- prava za trobljenje 8) vrsta škropiva, galica 9) samoveznica.

Na označenih poljih navpično dobiš znani roman tržaškega pi- satelja Borisa Pahorja, letošnjega osemdesetletnika.

DAROVI

Za romarski dom na Sv. Gori: Marija Grudina 50.000 lir.

Za Katol. tisk: N.N. 50.000 lir.

Za begunce iz BiH: namesto cvetja na grob pok. Matija Mastroiannija, Lojz- ka Peršič in Valentina Humar 50.000 lir.

Za obnovo Katoliškega doma: v spom- in na Ljubko Šorli - Bratuž daruje P.R. 60 USA dol.

Star Goričan daruje po 150.000 lir: za cerkev Sv. Ivana v Gorici, za Katoliški glas, za Slov. Karitas in za slov. misijon- narje (skupno 600.000 lir).

Za Slov. Karitas: a - č 50.000 lir.

Za pevski zbor Rupa-Peč: Andrej Ko- sič 200.000 lir.

V spomin na očeta Jožefa darujeta Ze-

Rešitve iz prejšnje številke

1) DANES 2) UMETNI 3) DREVO.

ANAGRAM V STAVKU: LETO BOROVE GRIZLICE

ZLOŽENKA: BARAGA

OTTAVIANI

ROPARICA

IGLAR

SAMOKRES

PEČENICA

APOSTOL

HLADNICA

ORKESTER

ROKSANA

KRIŽANKA 2+2: 1) MOTORIST 4) KOMIKA 6) BAZOVICA 9) BIBA 10) KO- LONA 11) PIVANA -WK- 12) VAJA 13) ASSISI 14) BOJARI 15) AVAR - LČ- 16) KAPELA 17) SEJAČA 18) VRAN 19) EKSTRAKT 21) PRVINA 22) PLASTIKA 24) RUTE 25) PREKLA 26) KRASTI -JŽ- 27) SRNA 28) PLA- KAT 29) SEMITI 30) OMAR -EČ- 31) NIANSA 32) SONETI 33) ŽALE 34) NOVEMBER 35) SEDAKA 36) ROBATAST.